

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ**

z dnia 9 marca 1999 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji cukru.

(Dz. U. z dnia 26 marca 1999 r.)

Na podstawie art. 237¹⁵ § 2 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych w cukrowniach i rafineriach cukru przy produkcji cukru.

§ 2. Instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku pracy powinna zawierać w szczególności określenie sposobu postępowania w przypadku awarii urządzeń technicznych oraz wystąpienia zagrożeń wynikających z przebiegu reakcji fizycznych i chemicznych w procesach zagęszczania roztworów cukrowych i krystalizacji cukru.

§ 3. 1. Rurociągi, z zastrzeżeniem ust. 2, powinny być:

- 1) oznakowane zgodnie z Polskimi Normami,
- 2) usytuowane na wysokości co najmniej 2,50 m od poziomu podłoża stanowiska pracy lub drogi komunikacyjnej; jeżeli warunki techniczne nie pozwalają na usytuowanie rurociągów na wysokości 2,50 m, dopuszcza się ich instalowanie na wysokości nie mniejszej niż 2,0 m pod warunkiem ich widocznego oznakowania.

2. Rurociągi przewodzące gorące lub żrące czynniki technologiczne, prowadzone nad stanowiskami pracy lub drogami komunikacyjnymi, powinny mieć zainstalowane miejscowe rynny odpływowe i izolację termiczną.

§ 4. Drogi i przejścia na terenie cukrowni, zlokalizowane obok urządzeń do hydromechanicznego rozładunku buraków ze środków transportowych, powinny być osłonięte ekranem o wysokości co najmniej 2,50 m, chroniącym przed niebezpiecznym strumieniem wody.

§ 5. Spławiaki do buraków o budowie płaskiej powinny być osłonięte ścianami ochronnymi o wysokości 1,1 m w miejscu nie utrudniającym wyładunku buraków ze środków transportowych lub opróżniania spławiaków przy użyciu sprzętu mechanicznego.

§ 6. 1. Przed stanowiskiem do hydromechanicznego splukiwania buraków ze środków transportowych i z przemy spławiaka powinny być umieszczone tablice ostrzegawcze "Uwaga, niebezpieczny strumień wody".

2. Urządzenie służące do hydromechanicznego splukiwania buraków powinno być wyposażone w zabezpieczenie uniemożliwiające nie kontrolowany obrót wokół własnej osi.

§ 7. 1. Krata odcinająca przepływ buraków w kanale spławnym powinna być wyposażona w stałe lub przenośne urządzenie mechaniczne do jej podnoszenia.

2. Prace konserwacyjno-remontowe kraty, o której mowa w ust. 1, oraz usuwanie zanieczyszczeń z kanału spławnego powinny być wykonywane co najmniej przez dwóch pracowników.

§ 8. Urządzenie służące do usuwania zanieczyszczeń z kanału spławnego powinno być wyposażone w osłony chroniące pracowników przed uderzeniem palczakami i rozpryskiem wody.

§ 9. Pomiędzy stanowiskiem pracy do hydromechanicznego splukiwania buraków, płuczką i

krajalnicami powinna być zainstalowana dźwiękowa lub świetlna sygnalizacja zakłóceń równomiernego przepływu buraków do krajalnic.

§ 10. 1. W przypadku konieczności przeprowadzenia prac wewnątrz płuczki należy opróżnić ją z buraków i wody oraz wyłączyć napęd i zabezpieczyć przed przypadkowym jej uruchomieniem.

2. Prace, o których mowa w ust. 1, powinny być wykonywane co najmniej przez dwóch pracowników.

§ 11. 1. Podłoga pomostu do obsługi odwadniaczy rolkowych powinna być usytuowana na wysokości 1,1 m poniżej górnej krawędzi odwadniaczy.

2. Boki odwadniaczy, o których mowa w ust. 1, powinny być osłonięte metalową siatką do wysokości co najmniej 0,5 m ponad górne krawędzie odwadniaczy.

§ 12. 1. Demontaż i montaż ram nożowych tarczy krajalnicy buraków powinien być przeprowadzany przy użyciu urządzeń pomocniczych co najmniej przez dwóch pracowników.

2. Zasobnik krajalnicy buraków powinien być osłonięty siatką metalową lub barierką ochronną.

3. Podnośnik kubełkowy transportujący buraki do zasobnika, o którym mowa w ust. 2, powinien być osłonięty blachą na całej wysokości, a jego dolna część zabezpieczona barierką ochronną.

§ 13. 1. Piec wapienny do wypalania wapna i wytwarzania gazu saturacyjnego powinien być wyposażony w urządzenie uniemożliwiające przedostawanie się gazu do wnętrza budynku w przypadku awarii pomp gazowych.

2. Gromadzenie kamienia wapiennego i koks na górnym pomoście pieca wapiennego oraz używanie do jego rozpalania płynów łatwo palnych lub wybuchowych jest niedopuszczalne.

3. Otwieranie okienek wziernych pieca wapiennego, o którym mowa w ust. 1, powinno być dokonywane przy użyciu odpowiedniego narzędzia.

§ 14. 1. Płuczka gazowa pieca wapiennego i pompy do gazu saturacyjnego powinny być usytuowane na zewnątrz budynku albo w pomieszczeniu wyposażonym w mechaniczną wentylację zapewniającą co najmniej 5-krotną wymianę powietrza w ciągu godziny.

2. Naprawę płuczki gazowej i jej rurociągów powinno przeprowadzać się po uprzednim usunięciu znajdujących się tam gazów.

§ 15. 1. Urządzenie do zagęszczania soku buraczanego (wyparka) powinno być zabezpieczone izolacją termiczną chroniącą pracowników przed oparzeniami.

2. W przypadku czyszczenia wnętrza wyparki roztworem kwasu solnego do oświetlenia jej wnętrza należy używać lampy elektrycznej o napięciu nie wyższym niż 25 V.

§ 16. Pobieranie próbek soku z otwartych zbiorników wyposażonych w mieszadła i w parowe węzownice grzejne (klarownice) powinno odbywać się z zaworów przeznaczonych do tego celu.

§ 17. Dozowanie środków chemicznych do wyparek lub do odbarwiania klarówek powinno odbywać się przy pomocy specjalistycznych urządzeń dozujących.

§ 18. 1. Nad każdym zaworem probierczym urządzeń do gotowania cukrzyc (warniki) należy umieścić tablicę ostrzegawczą "Przed pobraniem próby sprawdź stan próżni i poziom wypełnienia warnika".

2. Przed przystąpieniem do naprawy mieszadeł cukrzycy należy je ochłodzić do temperatury co najmniej 30°C (303 K) i zabezpieczyć przed przypadkowym uruchomieniem.

§ 19. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 17 grudnia 1993 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji cukru (Dz. U. z 1994 r. Nr 2, poz. 6).

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.